

FAQ k navrhované změně systému podpory asistentů pedagoga

11.6.2026 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vložilo tento týden do meziresortního připomínkového řízení návrh novely školského zákona (č. 561/2004 Sb.). Hlavním účelem návrhu je úprava stávajícího systému přidělování a organizačního zajištění podpory asistentem pedagoga v základních školách a vytvoření nezbytného podpůrného systému, který povede ke zvýšení profesionality a kvality práce samotných asistentů pedagoga. Návrh je předkládán v návaznosti na Programové prohlášení vlády a na Plán legislativních prací vlády na zbývající část roku 2026.

Přinášíme shrnutí základních otázek a odpovědí pro hlavní cílové skupiny, tedy jinými slovy, co pro ně navrhovaná změna systému podpory asistentů pedagoga znamená, jaké přináší hlavní přínosy a jaké lze očekávat dopady v praxi.

FAQ k dopadům změny z pohledu celého vzdělávacího systému

Co má změna přinést z pohledu celého vzdělávacího systému? Cílem je vytvořit stabilnější, předvídatelnější a spravedlivější systém podpory, ve kterém bude práce asistenta pedagoga méně závislá na individuálních doporučeních a více navázaná na skutečné potřeby škol a žáků. Systém má lépe zajišťovat dostupnost podpory tam, kde přináší největší vzdělávací přínos.

Jaký systémový problém má změna řešit? Návrh reaguje na dosavadní stav, kdy byl systém podpory příliš administrativně náročný, regionálně nerovnoměrný a málo předvídatelný jak pro školy, tak pro stát. Současně vedl k vysoké závislosti na diagnostice a individuálních rozhodnutích, což oslabovalo stabilitu podpory i možnosti jejího strategického řízení.

Jaký má být přínos pro financování a řízení systému? Změna má přinést jasnější a lépe predikovatelné financování podpory ze státního rozpočtu. Díky parametrickému nastavení bude možné lépe plánovat veřejné výdaje, omezit neefektivní růst systému a současně přesunout část kapacit a prostředků do oblastí, které posilují kvalitu podpory, například do metodického vedení a profesionalizace. Navržený model pracuje s alokací počtu úvazků asistenta pedagoga z konce roku 2024 s tím, že „ušetřené“ úvazky z velké části směřuje do navázané podpory zvýšení kvality činnosti asistentů pedagoga tak, aby se tento podpůrný nástroj stal efektivnějším a skutečně přispěl ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků.

Má změna přispět i ke spravedlivějšímu rozdělení podpory? Ano. Jedním z hlavních cílů je omezit nedůvodné rozdíly mezi školami a regiony a více zacílit podporu tam, kde jsou objektivně vyšší vzdělávací potřeby. Systém má současně lépe předcházet tomu, aby nastavení podpory posilovalo segregaci nebo neefektivní organizační uspořádání.

Jaký dopad má mít změna na kvalitu vzdělávání? Očekává se, že lepší využití asistentů pedagoga, jejich stabilnější postavení ve školách a silnější metodické vedení ze strany škol i školských poradenských zařízení povedou k vyšší kvalitě podpory ve výuce. Systém má více podporovat rozvoj základních gramotností, samostatnosti žáků a účelnou spolupráci mezi učitelem, asistentem pedagoga a poradenskými službami.

Jakou roli v tom hraje profesionalizace asistentů pedagoga? Profesionalizace je klíčovou součástí změny. Nejde jen o jiný způsob financování, ale o posun k tomu, aby asistenti pedagoga byli stabilní a odborně vedenou součástí školních týmů. Systém má vytvořit lepší podmínky pro jejich metodické vedení, profesní rozvoj a účelnější zapojení do výuky.

FAQ pro školy

Co má změna školám obecně přinést pozitivního?

Změna má přinést předvídatelnější pravidla, cílenější využití asistentů pedagoga tam, kde mají největší přínos pro učení žáků, a kvalitnější metodické vedení jejich práce. Cílem je, aby asistent pedagoga byl stabilní součástí školy a aby jeho podpora více směřovala k rozvoji gramotností, učebních návyků a samostatnosti žáků.

Co se pro školy mění nejvíce? Podpora asistenta pedagoga už nebude v běžných základních školách a školních družinách primárně navázána na doporučení ke konkrétnímu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami, ale bude financována systémově podle parametrů školy a potřeby žáků. Školy tak získají stabilnější a předvídatelnější rámec pro plánování podpory a větší možnost využívat asistenty pedagoga flexibilně podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Budou mít školy větší volnost v práci s asistenty pedagoga? Ano. Ředitelé získají větší flexibilitu při rozdělování práce asistentů mezi třídy, skupiny i jednotlivé žáky podle aktuálních potřeb výuky. Současně ale zůstává povinnost využít dostupnou podporu tam, kde je to důvodné, zejména u žáků s vyšší potřebou podpory.

Jaké další dopady má změna pro vedení škol?

Návrh výrazně posiluje odpovědnost a kompetence ředitelů. Vedení školy bude mít větší roli při organizaci podpory, při práci s týmem asistentů pedagoga a při zajištění jejich metodického vedení. Ve školách s alespoň třemi asistenty pedagoga bude nutné určit odpovědnou osobu pro metodické vedení. Školy tedy získají stabilnější a systémovější podporu, ale současně se budou muset více zaměřit na organizaci práce asistentů pedagoga, jejich začlenění do pedagogického sboru a na spolupráci s učiteli. Ve větších školách má být tato změna doprovázena také posílením kapacit speciálních pedagogů, psychologů nebo sociálních pedagogů.

Sníží se administrativní zátěž škol? Ano. Školy nebudou muset ve stejné míře opakovaně vykazovat a aktualizovat podpůrná opatření asistenta pedagoga jen kvůli financování. Změna má omezit administrativu spojenou s opakovanými doporučeními a s kontrolou jejich platnosti.

Dotkne se změna všech škol stejně? Ne. Výše podpory bude nově odvozena od kombinace plošných parametrů a potřeby. U škol s velmi nízkou průměrnou naplněností tříd pod 15 žáků (které mají v důsledku nízkého počtu žáků na učitele vytvořeny podmínky pro individualizaci přístupu k žákům) bude podpora omezena, s výjimkou žáků se 4. a 5. stupněm podpůrných opatření a odpovídajících účastníků školní družiny. U těchto škol může dojít ke snížení rozsahu státem financovaných úvazků asistentů pedagoga oproti současnému stavu, čímž se částečně vyrovná alokace podpory asistentem pedagoga mezi málo naplněné školy a větší školy.

FAQ pro žáky

Budou mít žáci i nadále podporu asistenta pedagoga? Ano, ale podpora bude častěji organizována jako součást běžného fungování školy. Asistent pedagoga nebude vnímán jen jako podpora jednoho konkrétního žáka, ale bude moci pomáhat i skupinám žáků nebo celé třídě podle

aktuálních vzdělávacích potřeb.

Pomůže změna i žákům bez formální diagnózy? Ano. Jedním z hlavních cílů je, aby škola mohla pružněji podpořit i žáky, kteří potřebují pomoc dočasně či cíleně – například při adaptaci, jazykové podpoře, nadání nebo při rozvoji základních dovedností – a to i bez toho, aby bylo nutné vše řešit přes individuální doporučení.

Změní se něco pro žáky s vyšší potřebou podpory? Ano, ale jejich podpora má zůstat zachována jako priorita. Nejvyšší míra podpory je i nadále směřována k žákům se 4. a 5. stupněm podpůrných opatření, u nichž návrh počítá s výraznou a adresnou personální podporou.

Jaký by měl být dopad změny na výuku? Cílem je, aby byla podpora ve výuce dostupnější, cílenější a kvalitnější. Asistent pedagoga má více podporovat rozvoj samostatnosti, učebních návyků a základních gramotností a pracovat v užší spolupráci s učitelem. Součástí změny je také lepší metodické vedení asistentů pedagoga, což má přispět ke kvalitnější a profesionálnější podpoře přímo ve výuce.

FAQ pro školská poradenská zařízení

Jak se změní role školských poradenských zařízení? Role ŠPZ se má více posunout od administrativního potvrzování podpory k odborné a metodické práci. ŠPZ budou nadále důležitým expertním partnerem škol, ale méně zatíženým opakovaným doporučováním asistenta pedagoga jen kvůli financování.

Budou ŠPZ dál doporučovat podporu pro žáky? Ano. ŠPZ budou i nadále diagnostikovat vzdělávací potřeby žáků a doporučovat odpovídající podporu. Změna se týká hlavně toho, že samotné využití asistenta pedagoga v běžných základních školách a školních družinách už nemá mít podobu samostatného podpůrného opatření navázaného na financování konkrétního žáka.

Přinese změna ŠPZ úlevu v administrativě? Ano. Očekává se omezení nutnosti opakovaných vyšetření a doporučení vydávaných především kvůli přiznání asistenta pedagoga. Uvolněná kapacita by měla být využita více pro diagnostiku, metodickou podporu škol a intervenční činnost.

Co bude pro ŠPZ nově důležité? Ještě důležitější bude metodické vedení škol a jejich školních poradenských pracovišť. Návrh počítá s posílením kapacit ŠPZ tak, aby mohly více podporovat školy při nastavování kvalitní podpory žáků a při profesionalizaci práce asistentů pedagoga.

<https://msmt.gov.cz/faq-k-navrhovane-zmene-systemu-podpory-asistentu-pedagoga>